

GÖRSEL YORUMLAMA

Yazılı metin dışında kalan resim, afiş, karikatür, sembol gibi unsurlara **görsel** denir. Bu görsellerden anlam çıkarma işlemine **görsel yorumlama** denir.

Kurallar:

- Sadece görselde verilen bilgiler dikkate alınır.
- Kişisel yorum ve tahmin eklenmez.
- Görselde olmayan bilgi kesin yargı olarak çıkarılamaz.

Örnek

Verilen görselden hareketle aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- Mimari yapıların dış özelliklerine (köprüler ve binalar) ulaşılabilir.
- Kara ve deniz ulaşım araçlarına (arabalar ve gemiler) ulaşılabilir.
- Şehrin kurulduğu yere (Su kenarında olması) ulaşılabilir.
- Halkın geçim kaynaklarına ulaşılabilir (insanların yaptıkları iş).

TABLO OKUMA

Bilgilerin düzenli olarak satır ve sütunlarla gösterildiği çizimlere **tablo** denir.

Kurallar:

- Tablo başlığı mutlaka okunur.
- Satır ve sütunlar dikkatlice incelenir.
- Tabloda yer almayan bilgi kullanılmaz.
- Yorumlara öznellik katılmaz.

Örnek

20. yüzyılın ortasından itibaren ülkemizde enerji ihtiyacı sorun hâline gelmeye başlayınca ülkemiz suyun gücünden yararlanıp elektrik üretmek için baraj yapımına önem vermiştir. **Türkiye’de yapılan barajların faaliyeteye geçiş yıllarıyla ilgili bazı bilgiler şunlardır:**

- Atatürk Barajı’ndan önce ve sonra yapılan barajlar vardır.
- Karakaya Barajı, Atatürk Barajı’ndan önce yapılmıştır.
- Yusufeli Barajı, Atatürk Barajı’ndan sonra yapılmıştır.
- Karakaya Barajı yapıldığında tablodaki barajlardan sadece bir tanesi faaliyetteydi.

Verilenlere göre barajların yapılış sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	1974	1987	1992	2022
A	Karakaya Barajı	Keban Barajı	Atatürk Barajı	Yusufeli Barajı
B	Keban Barajı	Atatürk Barajı	Karakaya Barajı	Yusufeli Barajı
C	Keban Barajı	Karakaya Barajı	Atatürk Barajı	Yusufeli Barajı
D	Keban Barajı	Atatürk Barajı	Yusufeli Barajı	Karakaya Barajı

GRAFİK OKUMA

Grafikler, karşılaştırma yapmak ve değişimi göstermek için kullanılır. En sık kullanılan grafik çeşitleri şunlardır:

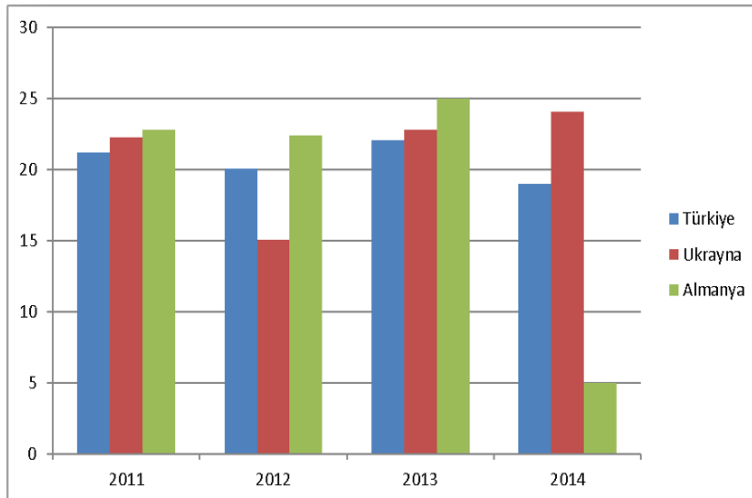
a. Sütun Grafik

Özellikleri:

- Yatay ve dikey eksen vardır.
- Karşılaştırma yapmak için kullanılır.
- Değer arttıkça sütun yükselir.

Örnek

Aşağıdaki sütun grafikte Türkiye, Almanya ve Ukrayna’nın 2011-2014 yılları arasında buğday üretimi milyon ton bazında verilmiştir.

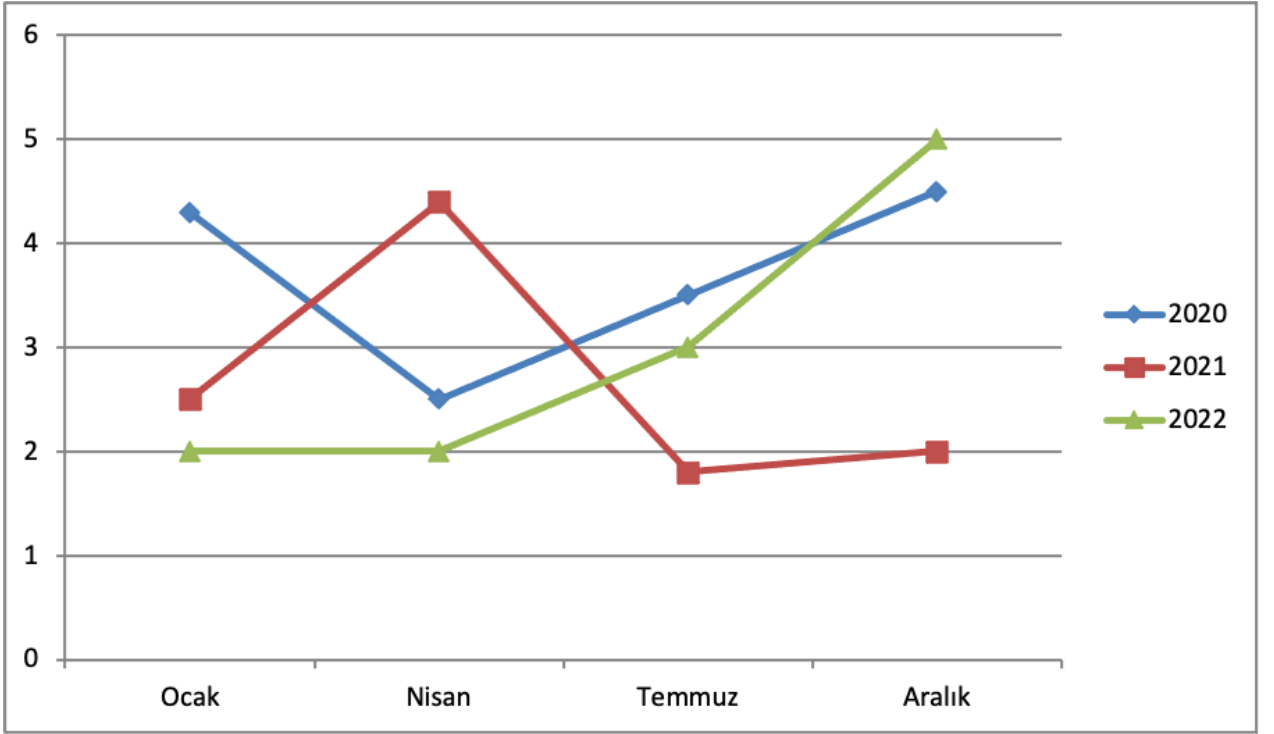
b. Çizgi Grafik

Özellikleri:

- Zaman içindeki değişimi gösterir.
- Artış ve azalışlar kolayca izlenir.

Örnek

Aşağıdaki grafikte bir ilçenin yıllara ve aylara göre kuru yemiş tüketim miktarları ton bazında verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- 2021 yılında en fazla kuru yemiş tüketimi nisan ayında gerçekleşmiştir. (Ulaşılabilir)
- 2022 yılında ilçenin kuru yemiş tüketimi düzenli olarak artmıştır. (Ulaşılamaz -Başlangıçta sabittir.)
- 2021 Aralık ayı ve devamındaki üç ayda kuru yemiş tüketimi ilçede sabit kalmıştır. (Ulaşılabilir-2022 başı kastedilmektedir.)
- Bahar ve yaz aylarında kuru yemiş tüketimi artmıştır. (Ulaşılamaz-Her yıl için genellenemez.)

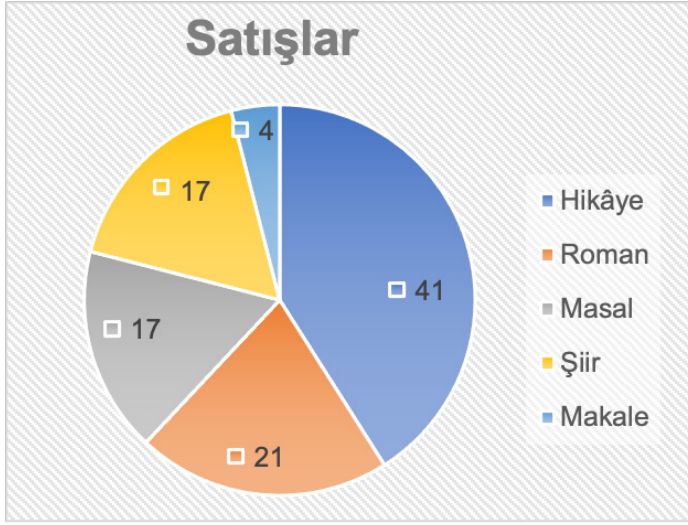
c. Çizgi Grafik

Özellikleri:

- Bir bütünün parçalarını gösterir.
- Yüzdelik ve oran sorularında kullanılır.

Örnek

Aşağıdaki pasta grafikte bir kitapçada bir günde satılan kitap türlerinin sayıları verilmiştir.

Grafiğe göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- Roman ve masalın toplam satışı hikâyenin gerisindedir. ($21+17=38 < 41$ Ulaşılabilir.)
- Makale okuması zor bir tür olduğundan en az satılan tür olmuştur. (Neden-sonuç ilişkisine ulaşamaz.)
- Şiir ve makalenin toplam satışı romandan fazladır. ($17+4=21$ eşittir, fazla değildir.)
- Masal ve şiiri tercih edenlerin yaş grupları farklı olsa da satış sayıları eşittir. (Yaş grubu bilinmez.)